

MINISTERUL EDUCATIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI
SI SPORTULUI

Universitatea de Arte "G.Enescu"

Iasi, str.Horia nr.7-9, cod:700126

Tel:0232.212550,fax:0232.212551

www.arteiasi.ro,e-mail:enescu@arteiasi.ro

CODUL ETIC

AL UNIVERSITĂȚII DE ARTE "GEORGE ENESCU"

A. Principii generale

Valorile și principiile pe care le promovăm în mod deosebit și a căror realizare efectivă încercăm să o asigurăm sunt: **libertatea academică, autonomia personală, dreptatea și echitatea, meritul, profesionalismul, onestitatea și corectitudinea intelectuală, transparența, respectul și toleranța, responsabilitatea, bunăvoința și grija.**

1. Libertatea academică

Universitatea este un spațiu liber de ingerințe, presiuni și constrângeri politice, religioase și de putere economică, exceptând constrângerile de natură științifică, legală și etică. Membrii universității sunt protejați față de cenzură, manipulări, persecuții, în condițiile respectării standardelor științifice și a responsabilităților profesionale.

Orice membru al comunității universitare trebuie să evite lezarea libertății celorlalți, pe baza respectului pentru diferențe.

2. Autonomia personală

Universitatea promovează un mediu propice exercitării autonomiei personale. în acest scop asigură diverse oportunități de studiu și cercetare precum și oportunități pentru ca fiecare membru al universității să poată lua și aplica decizii în privința propriei cariere academice și profesionale.

3. Dreptatea și echitatea

Membrii universității vor fi tratați drept, corect și echitabil.

Universitatea adoptă măsuri ferme pentru egalitatea de șanse în acces la studii, angajare și la programe, pentru eliminarea conflictelor de interese, pentru prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție, favoritism și nepotism.

4. Meritul

Universitatea noastră asigură recunoașterea, cultivarea și recompensarea meritelor personale și colective care conduc la împlinirea menirii sale instituționale. Printre acestea se numără atașamentul față de profesie și studiu, față de instituție și membrii comunității academice, creativitatea și talentul, eficiența și performanța.

5. Profesionalismul

Universitatea noastră se angajează să cultive un mediu propice pentru cercetare și competitivitate. În acest scop, dezvoltăm programe, capabile să conducă la formarea specialiștilor competitivi și la creșterea prestigiului nostru în cercetare. Încurajăm și recompensăm orientarea spre calitate științifică, pedagogică, în mod deosebit spre excelență, a profesorilor, cercetătorilor, studenților. Cultivăm inițiativa, curiozitatea științifică încurajăm și recompensăm eficiența, calitatea și excelența profesională la nivel managerial și administrativ. Acționăm împotriva imposturii, amatorismului superficialității, dezinteresului și plafonării.

6. Onestitatea și corectitudinea intelectuală

Universitatea apără dreptul la proprietate intelectuală. Beneficiile vor fi acordate celor care se află la originea proprietății intelectuale. Toți cei care au participat la diferite stadii ale cercetării ale cărei rezultate devin publice trebuie menționați, în spiritul onestității profesionale, al recunoașterii și recunoștinței. Este interzisă orice formă de fraudă intelectuală: plagiatul total sau parțial, copiatul în cadrul examenelor sau concursurilor, "fabricarea" rezultatelor cercetărilor, substituirea lucrărilor sau a identității persoanelor examinate, preluarea lucrărilor de la colegi sau profesori, ca și tentativele de corupere spre fraudă.

7. Transparența

Universitatea respectă principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare consistentă și corectă. Prin aceasta, facilităm egalitatea de șanse în competiție și asigurăm accesul echitabil la resursele *universitare. Universitatea interzice ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul membrii săi și publicul larg.*

8. Responsabilitatea profesională și socială

Universitatea noastră își încurajează membrii să se distingă prin implicare în problemele profesionale și publice, prin colegialitate. Programele și activitățile vor fi orientate către nevoile societății. Atunci când membrii săi reprezintă public Universitatea, trebuie să respecte standardele etice și profesionale.

Garantăm membrilor universității dreptul de a critica public, întemeiat și argumentat încălcările standardelor profesionale și de calitate, ale drepturilor membrilor comunității universitare și colaboratorilor.

Nu sunt permise : dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a programelor și persoanelor din instituție de către membrii propriei comunități academice.

9. Respectul și toleranța

Universitatea promovează existența unei comunități academice și rezidențiale în cadrul căreia este respectată demnitatea fiecăruia într-un climat liber de orice manifestare și formă de hărțuire, exploatare, umilire, dispreț, amenințare sau intimidare. Universitatea promovează la valoarea toleranței față de diferențele între oameni, între opinii, credințe și preferințe intelectuale. Nu sunt îngăduite manifestări misogine, rasiste, șovine, xenofobe, homofobe și hărțuirea sexuală.

10. Bunăvoința și grija

Universitatea încurajează aprecierea, față de cei merituoși, empatia, compasiunea, sprijinul față de cei aflați în nevoie, amabilitatea, politețea, altruismul, înțelegerea, solidaritatea, între toți membrii comunității academice. Totodată descurajează comportamentele care denotă invidie, cinism, vanitate.

B. Memorandum explicativ

Termeni, interpretări, exemple

1. Libertatea academică

Credințele religioase, atașamentele politice, alte categorii de credințe sunt, în spațiul universitar laic, o problemă privată a membrilor comunității academice. Ele nu pot să fie impuse altora, prin abuz de putere și autoritate. Nimeni nu are dreptul să manipuleze, îndoctrineze și să educe dogmatic în interiorul spațiului universitar (laic) și, prin aceasta, să încalce dreptul studenților, cadrelor didactice sau cercetătorilor la obiectivitate în cunoaștere și la formare științifică adecvată domeniului de studii.

Libertatea personală se reflectă și în protejarea dreptului la privatitate și confidențialitate.

Protejarea dreptului la confidențialitate

Personalul didactic și administrativ are obligația să respecte confidențialitatea în problemele care țin de viața privată a studenților, să nu dea informații decât cu autorizația decanatului sau rectoratului și numai când există motive îndreptățite.

Această regulă este valabilă de asemenea în privința cererilor personale referitoare la păstrarea confidențialității în privința statusului marital, orientării sexuale sau disabilităților ascunse, domiciliului, apartenenței politice, religioase etc. Membrii personalului care au acces la documente și informații trebuie să aibă grijă să mențină caracterul confidențial și privat al unor astfel de informații și să protejeze persoanele care nu doresc ca aceste informații să devină publice. Încălcarea confidențialității se sancționează.

2. Autonomia personală

Exercitarea autonomiei personale în spațiul universitar înseamnă posibilitatea de a alege individual, în cunoștință de cauză, programele de studiu și cercetare, traseele de carieră academică, oportunitățile, nivelul de excelență la care dorește să accedă cineva.

Toate informațiile de importanță pentru membrii comunității academice și pentru publicul larg, în special în ceea ce privește standardele academice, programele de studiu și cercetare, evaluarea, accesul și promovarea (prin admitere, angajare, contractare), membrii corpului

profesoral și elementele relevante din CV-ul profesional al acestora, membrii conducerii universitare și CV-urile acestora, structura universității, cercetarea universitară, baza materială, serviciile sociale etc. vor fi puse în mod egal și în timp util la dispoziția tuturor celor interesați, pentru ca aceștia să poată alege în cunoștință de cauză în privința studiilor și profesiei. Aceste informații trebuie publicate pe paginile web ale universității, încălcarea autonomiei personale conduce la sancțiuni pentru cei responsabili de asigurarea acesteia.

3. Dreptatea și echitatea

3.1. Principiul nediscriminării și egalității de șanse

Discriminarea în mediul academic reprezintă tratamentul inegal al unei persoane, tratament care urmărește sau conduce la încălcarea ori limitarea drepturilor persoanei respective pe baza genului, rasei, vârstei, dizabilității, orientării sexuale, a naționalității, etniei, religiei, categoriei sociale, stării materiale sau mediului de proveniență.

Discriminarea poate avea forme indirecte atunci când, în raport cu criteriile menționate de acest cod defavorizează *de facto* anumite persoane. De exemplu, anumite reguli de susținere a examenelor, deși sunt aceleași pentru toți studenții, indiferent de particularitățile lor, ar putea să dezavantajeze practic persoanele cu dizabilități (care, de pildă, nu pot intra sau nu pot să aștepte mai multe ore pentru a intra în ordine alfabetică la un examen oral). Sau, orarul unor cadre didactice trebuie să fie astfel conceput încât acesta să poată permite persoanei în cauză să respecte anumite ritualuri religioase, deși aceasta ar implica o abatere de la grila neutră de repartizare a orelor. Un alt exemplu elocvent vizează discriminarea de gen indirectă, în condițiile în care, precumpănește absolventelor, și în care învățământul superior se feminizează, posturile de decizie în universități sunt prin excelență ocupate de bărbați, pozițiile academice înalte la fel (profesori universitari, conducători de doctorate). Aceasta este o formă de segregare verticală frecventă în universitățile românești.

În contextul nici unui fel de examen sau concurs, o femeie nu poate să fie defavorizată fiindcă este însărcinată, are copii în îngrijire sau este mamă singură.

Discriminarea directă se sancționează potrivit legii. Discriminările indirecte sunt anconționate instituțional, în funcție de gravitate.

3.2. Eliminarea conflictelor de interese

Personalul didactic și nedidactic trebuie să ia măsurile necesare în scopul de a evita sau soluționa adecvat situațiile în care pot să apară conflicte de interese care ar putea compromite, direct sau indirect, îndeplinirea îndatoririlor lor. Conflictele de interese decurg din intersectarea mai multor tipuri de relații sau poziții, de natură să afecteze judecățile și evaluările corecte și acțiunile membrilor comunității. Ele pot duce la practici precum favoritismul și nepotismul, la aplicarea unor standarde duble în apreciere sau evaluare, ori la acte de persecuție sau răzbunare, pe care Universitatea trebuie să le respingă.

Conflictele de interese pot fi de multe tipuri, printre care:

1. Conflicte care decurg din relațiile personale

Următoarele situații constituie încălcări ale eticii academice:

. • cazurile în care din comisiile de evaluare (la examene de admitere, licență, disertații, doctorat) precum și la acordări de granturi, angajare sau promovare, evaluarea performanței academice și manageriale, audit etc. fac parte persoane aflate într-o relație de rudenie de gradul I și II cu candidații sau persoanele ce urmează a fi evaluate;

. • cazurile în care cadrele didactice își supervizează în mod direct rudele de gradul I și II, în vederea examenelor de licență, master, doctorat, sau orice alte forme de studii. Se recomandă ca următoarele situații, cu potențial ridicat de a reprezenta un conflict de interese, să fie evitate acolo unde este posibil:

. • cazurile în care un cadru didactic își evaluează rudele sau alte persoane cu care are relații personale de natură să le influențeze conduita academică (de ex. conflicte prezente sau trecute, relații erotice sau obligații profesionale sau personale de alte natură);

. • cazurile în care din organismele de evaluare (la examene de admitere, acordări de granturi, angajare sau promovare, salarizare, premiere etc.) fac parte persoane care pot fi influențate de orice alte relații personale, inclusiv de natură financiară, cu candidații (meditații private, relații de afaceri, obligații din trecut).

Persoana aflată în conflict de interese trebuie să se autorecuze din comisia de evaluare sau supervizare în cazul respectiv, iar dacă refuză, să fie recuzată de către ceilalți membri ai comisiei.

Prin sintagma „acolo unde este posibil” se au în vedere doar examenele curente, nu cele de admitere, licență, disertație, bacalaureat, concursuri de post. În situațiile în care cazurile menționate nu pot fi evitate (când persoanele care evaluează și care se găsesc într-un conflict de interese sunt singurele abilitate să realizeze evaluarea) este necesară numirea unui

terț care să supravegheze sau verifice examenul.

2. Conflicte care decurg din rolurile multiple

Acest tip de conflict de interese poate să apară atunci când o persoană deține roluri multiple în instituția academică. De exemplu, **atunci când o persoană care ia decizii cu privire la împărțirea granturilor de cercetare sau a altor resurse și se află într-o echipă care solicită finanțare, ea ar putea să nu judece obiectiv toate criteriile relevante ale echipelor competitive.** Asemenea situații trebuie evitate în instituția de învățământ superior.

3. Conflicte care decurg din interesele materiale

Această categorie de conflicte de interese privește raporturile unui membru al universității cu membri ai societăților comerciale sau alți furnizori de servicii cu care instituția de învățământ superior întreține relații de colaborare. Se recomandă ca, în asemenea cazuri, persoanele care au interese materiale în firmele sau organizațiile respective (sau au rude apropiate cu astfel de interese materiale) să nu participe la negocierea relațiilor dintre acestea și universitate.

Angajarea studenților, cu remunerație sau pentru diversele forme de practică academică, într-o societate comercială sau asociație de orice tip în care cadrele didactice evaluatoare dețin un interes material, personal sau profesional nu trebuie să afecteze evaluarea performanțelor academice ale celor dintâi.

4. Conflicte care decurg din colaborările externe sau alte angajamente

Colaborările externe sau alte obligații profesionale externe ale personalului didactic și administrativ al universității nu trebuie să afecteze îndeplinirea integrală a sarcinilor profesionale ale acestora.

Neaplicarea acestui principiu atrage sancțiuni proporționale.

3.3. Prevenirea și combaterea corupției

Vicierea climatului universitar poate avea drept sursă principală corupția. Aceasta generează tratament inechitabil, nedreptăți și favoritisme, subminează aplicarea principiului meritului și creează suspiciune și neîncredere în valoarea diplomelor și competența

profesională a absolvenților.

De aceea universitatea trebuie să contracareze acest fenomen și să pedepsească pe cei care îl promovează.

Unele acte de corupție nu sunt prevăzute în legi, dar fac parte din categoria celor care se înscriu în "capturarea" universității sau a facultății, departamentului etc. de către persoane sau grupuri de interese care dețin puterea și distribuie clientelar resursele materiale: dotări, salarii, prime, burse, resursele de educație și cercetare.

Universitatea se angajează să sancționeze sever din punct de vedere instituțional atât actele evidente de corupție: mita și tentativa de mituire (în bani sau servicii), cât și pe cele mai puțin evidente, dar la fel de nocive: traficarea clientelară (cumpărarea și vânzarea în bani sau contraservicii) a examenelor sau concursurilor pentru ocuparea posturilor, inclusiv practicarea "pilelor" ierarhice sau colegiale etc.

Printre cele mai grave forme de corupție în mediul universitar se numără:

- . • traficarea examenelor de admitere și absolvire (vânzarea, cumpărarea sau substituirea de ucrări contra bani, servicii sau contraservicii);
- . • solicitarea de către membrii personalului universitar de bani sau cadouri precum și tentative de mituire sau mituirea acestora, precum și cointeresarea în alte forme;
- . • solicitarea unor servicii personale, de orice tip, de la persoane care sunt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare, sau promovare, precum și oferirea unor astfel de servicii în schimbul indulgenței.

Tentativa de corupere

Constituie abateri sancționabile de la etica universitară faptul de a oferi bani, cadouri sau servicii personale membrilor personalului universitar, atunci când acceptarea acestor cadouri/ servicii are drept scop în mod explicit sau implicit:

- . • furnizarea serviciilor deja prevăzute în fișa postului unui angajat și pe persoana care oferă "darul" are deja dreptul să le primească;
- . • influențarea procesului de evaluare, angajare sau promovare.

Toate aceste cazuri vor fi sancționate de la avertisment până la eliminarea din universitate.

Cum evităm eventualele suspiciuni de corupție:

Corupția poate fi încurajată prin:

- . • informarea corectă și la timp în privința criteriilor de admitere și de concursuri de orice tip;
- . • meditorii, rudele, prietenii, persoanele cu care concurenții au relații de afaceri nu trebuie să facă parte din comisiile de concurs;
- . • transparența sistemului de evaluare;
- . • respectarea tuturor termenelor limită impuse și a datelor de examene indiferent de circumstanțele particulare ale studenților, cu excepția celor pentru care aceștia furnizează în scris motivații, care se păstrează atașate la catalog (adeverințe medicale, situații personale grave etc) ;
- . • păstrarea lucrărilor de examen/de laborator/referatelor pentru o perioadă cât mai lungă de timp;
- . • informarea superiorilor ierarhici, într-un mod cât mai formal, asupra eventualelor conflicte de interese care nu pot fi evitate.

4. Meritul

Singura ierarhizare calitativă acceptabilă într-o universitate este cea a meritului. Acest tip de ierarhizare este definit de către Comisiile sau Departamentele de Asigurare a Calității (DAC) în colaborare cu catedrele, consiliile și rectoratele din fiecare universitate.

În cazul studenților, de exemplu, meritul se stabilește în contextul unor criterii de evaluare a performanțelor la cursuri, seminarii și laboratoare, la concursuri profesionale, la licențe și disertații. În cazul cadrelor didactice și cercetătorilor, meritul se stabilește de obicei după: calitatea cursurilor, seminarelor, a activității de îndrumare a studenților, publicațiilor științifice, câștigării de granturi, evaluarea făcută de către studenți.

Pentru conducere, criteriile se referă mai ales la managementul eficient al resurselor, crearea și menținerea standardelor profesionale și morale ridicate în instituție, evaluarea făcută de către reprezentanții studenților, subordonați și conducerea de la nivel superior etc.

Responsabilitatea față de standardele de evaluare a meritului și de aplicare revine DAC, conducerii catedrelor și consiliilor facultăților și departamentelor, rectoratelor. **Comisiile de etică intervin mai ales atunci când aceste structuri nu asigură aplicarea principiului meritului în proiectarea și evaluarea activității universitare, și propun sau acordă sancțiuni, inclusiv conducerii.**

5. Profesionalismul

Profesionalismul universitar se caracterizează prin:

- Competență în exercitarea profesiei (**autoritate epistemică**).
- Credința în **autonomia** deciziilor profesionale și a exercitării profesiei (protejarea de amatorism, diletantism și impostură).
- **Identificarea** cu specialitatea și cu cei din același domeniu (cariera academică sau de cercetare devin elemente ale identității personale).
- **Dedicarea** față de cariera academică pentru o parte semnificativă a vieții (prestigiul se capătă în timp, dar nu depinde decisiv de vechime).
- Obligația morală de a lucra **în serviciul studenților**, evitând implicarea emoțională excesivă (dar nu și empatia), arbitrarul și tratamentul preferențial nejustificat.
- Credința în capacitatea de **autoreglare** și menținerea colegială a standardelor profesionale.
- **Solidaritatea colegială și competiția loială** cu cei din aceeași universitate și domeniu.

Dreptul la studii de calitate

Cadrele didactice, cercetătorii și doctoranzii au obligația profesională să cunoască evoluția domeniului propriu. Au libertatea de a adera la o interpretare sau alta a domeniului, fără însă a impune acea orientare particulară studenților în procesul de predare, și fără să ignore eventualele infirmări ale orientării respective din cadrul domeniului.

În cazul în care Comisia de etică, în colaborare cu Consiliul pentru Asigurarea calității, constată că un cadru didactic refuză să își actualizeze materia (și în general să respecte noașterea propriului domeniu), acesta din urmă poate fi somat să respecte cerințele academice relevante, iar dacă persistă în refuz, comisia poate cere penalizarea sa respectiv până la remedierea problemei. Dacă, într-un interval rezonabil de timp, stabilit de Comisie, cadrul didactic nu respectă aceste cerințe, Comisia poate decide, în cooperare cu Consiliul pentru Asigurarea Calității, eliberarea cadrului didactic în cauză de sarcinile didactice și de cercetare, profesorii și doctoranzii au obligația să facă cercetare și să publice rezultatele acesteia, la fel ca și cercetătorii.

Universitatea încurajează carierele academice și descurajează „turismul instituțional”, folosirea sa ca simplă sinecură de titlu și status.

Universitatea încurajează schimburile academice și se mândrește

cu profesorii solicitați ca specialiști de excelență în alte universități și instituții, câtă vreme aceasta nu încalcă dreptul studenților de a studia și al universității de a funcționa și se dezvolta.

Cei care fac cercetare se ghidează după următoarele principii:

- . • Demonstrează competență și integritate;
- . • Mențin standardele profesionale;
- . • Recunosc public contribuția profesională sau materială a altor persoane sau instituții la rezultatele obținute;
- . • Cooperează în echipe de cercetare;
- . • Protejează siguranța datelor preliminare;
- . • Se informează reciproc asupra dezvoltărilor relevante din domeniu și asupra metodologiilor de cercetare;
- . • Promovează onestitatea și corectitudinea intelectuală;
- . • Declară și evită conflictele de interese;
- . • Respectă consimțământul celor implicați în cercetare, precum și siguranța acestora;
- . • Respectă toate cerințele legale și morale în privința cercetării;
- . • Sunt deschiși dezbaterii critice asupra rezultatelor obținute.

Respectarea acestor standarde se recompensează și premiază, nerespectarea lor atrage sancțiuni proporționale, mergând până la propunerea de retrogradare, de retragere a titlului universitar și eliminarea din universitate. Același lucru este valabil și pentru publicațiile plagiate.

6. Onestitatea și corectitudinea intelectuală

Proprietatea intelectuală include invențiile și drepturile de autor pentru diferite categorii de lucrări.

Lipsa de onestitate academică semnifică toate tipurile de activități care împiedică educația, dezvoltarea cunoașterii, **evaluarea corectă a performanței studenților, cadrelor didactice și altor categorii de angajați.** Exemplele mai frecvente sunt:

Înșelăciunea

Este fapta sau tentativa de a folosi sprijin neautorizat din partea unor persoane, folosirea unor materiale de documentare interzise în timpul examinării, copiatul. Asemenea fapte conduc la alterarea corectitudinii rezultatelor unei examinări sau evaluări.

Fabricarea datelor

Înseamnă utilizarea unor date improvizate într-o cercetare sau un experiment, modificarea intenționată a datelor unui experiment sau unei cercetări, citarea unor articole inventate etc.

Predarea aceleiași lucrări pentru mai multe examene (autoplagiatul).

Modificarea datelor din dosarul personal de concurs sau angajare, de exemplu, potrivit cerințelor unui concurs. Constituie înșelăciune și includerea în CV-ul personal a unor informații profesionale false.

Facilitarea înșelăciunii

Facilitează înșelăciunea orice persoană care oferă ajutor cuiva despre care știe că vrea să înșele o comisie de examinare: oferirea unei lucrări gata făcute, cu sau fără să solicite bani sau servicii pentru aceasta, substituirea unei persoane care urmează să fie examinată.

Avantajele obținute pe nedrept:

Din această categorie fac parte: ascunderea informațiilor transmise de profesori față de colegi, împiedicarea unor colegi sau concurenți să se concentreze în scopul de a-i disturba la o examinare, sabotarea altora prin distrugerea unor materiale din bibliotecă.

Plagiatul

Plagiatul reprezintă o fraudă intelectuală care uneori poate lua proporții grave: furt intelectual deliberat. Forma cea mai gravă este aceea de a-ți clădi o carieră universitară și de cercetare pe baza unor publicații care sunt rezultat al fraudei.

Plagiatul semnifică preluarea integrală sau parțială a unui material realizat de un alt autor, și prezentarea acestuia ca aparținând propriei persoane (fie într-o lucrare scrisă, de tipul referatelor, articolelor, tezelor de licență, experiment, fie într-o prezentare orală).

Plagiatul poate fi voluntar (plagiat propriu-zis) sau involuntar (folosirea greșită a sistemului de citare, sau neindicarea sursei unui material). Materialul asupra căruia se comite plagiat poate fi o carte sau o parte a unei cărți, un articol, o pagină de pe internet, un curs, o altă lucrare (în cazul referatelor, de exemplu, poate fi lucrarea unui coleg).

În elaborarea unei lucrări academice de orice fel sau a unei prezentări

orale se va ține cont de distincția dintre *parafrizare* și *citare propriu-zisă*. Preluarea unui citat (text bloc dintrun material străin) folosirea abuzivă a parafrizei (repovestirea ideii/argumentului unui autor), și anume fără utilizarea indicilor care semnalează în mod convențional prezența unei citări (ghilimele, litere cursive, paragrafe distincte indentate etc.) constituie, de asemenea, plagiat.

Nu constituie plagiat folosirea unor sintagme sau definiții scurte, considerate de către comunitatea disciplinară ca făcând parte din fondul de noțiuni de bază, comune, al disciplinei respective. Cu toate acestea, având în vedere faptul că o atare apreciere presupune un grad de subiectivism, este recomandat ca autorii să își exercite discernământul și o atenție sporită în utilizarea unor asemenea sintagme sau definiții.

O acuzație de plagiat, pentru a fi validă, trebuie însoțită de dovada clară a plagierii, prin indicarea textului sau textelor din care s-a plagiat. Nu este nevoie ca materialul indicat să fie sursa ultimă a plagierii: dacă două (sau mai multe) referate/articole prezentate simultan conțin fragmente comune, fără referințe explicite la surse, acest lucru este suficient pentru a fundamenta o acuzație de plagiat; dacă materialul prezentat drept contribuție proprie, sau un fragment din acesta sunt identificate în rețeaua internet, unde de asemenea sunt preluate din aceeași sursă ultimă (indicată sau nu), acest lucru este suficient pentru a fundamenta o acuzație de plagiat.

Descoperirea comiterii fraudei intelectuale implică, în cazurile în care fraudă nu este direct sancționată de către cadrul didactic, sesizarea Consiliului de etică în vederea sancționării persoanei vinovate, mergându-se în funcție de gravitate până la desfacerea contractului de muncă. Dacă plagiatul este comis de către un/o student/ă, iar acesta/aceasta este la prima abatere de acest gen, de regulă cazul îl rezolvă cadrul didactic, și, prin excepție, Consiliul de etică. Aceștia stabilesc sancțiuni proporționale: în anumite cazuri majore, de exemplu, autorizează anularea, pentru studentul/a în cauză, a examenului în cadrul căruia s-a comis fapta, urmând ca în anul următor acesta/aceasta să aibă posibilitatea de a relua cursul și seminarul aferent, în regim cu taxă. Procedura nu este necesar să treacă prin Consiliul de etică, sancționarea putând fi făcută direct de către cadrul didactic. Consiliul de etică trebuie însă informat pentru a păstra sancțiunea în baza de date. Universitatea nu va permite aplicarea mențiunii de „plagiat” în actele oficiale ale studenților (cum ar fi diplome de licență sau master, situația școlară sau foaia matricolă), dar va ține evidența sancțiunilor în dosarele personale ale studenților, cadrelor didactice etc. Dovezile despre incident se păstrează într-o bază de date care este consultată ori de câte ori un/o student/ă este acuzat/ă de plagiat. Descoperirea unui al doilea furt intelectual în cazul aceluiași/aceleiași student/e poate implica exmatricularea acestuia/acesteia din facultate, fără posibilitatea de a se reînscris.

În cazul în care se demonstrează că plagiatul a fost atât parțial cât și involuntar, în cadrul ședinței Consiliului, se hotărăște o sancțiune proporțională.

În situația în care materialul (referat, articol, prelegere, tratat etc.) care constituie furt intelectual descoperit și demonstrat a fost publicat de către persoana în cauză, situația este diferită forurilor justiției și se pedepsește conform legilor în vigoare.

Toate prevederile de mai sus sunt valabile și în cazul furtului în cadrul examenelor scrise sau orale (copiat).

Constituie plagiat:

- Compilația de fragmente din mai multe surse/autori, fără referințe clare la textele sursă;
- Întrepătrunderea dintre fragmentele de texte furate și munca proprie;
- Preluarea unui text fără referințe clare, cu modificarea unor expresii din text, și/sau inversarea unor paragrafe/propoziții/capitole;
- Omiterea marcajelor clare de citare în text, și menționarea lucrării sursă (carte, articol, alt referat, resursă web etc.) în bibliografia finală;
- Prezentarea aceleiași lucrări la mai multe discipline - acest tip de plagiat poartă numele de **autoplăgiat**. Tema poate să fie repetată, conținutul tratării nu. Dacă vă interesează în mod deosebit o anumită temă, și doriți să o prezentați în cadrul mai multor discipline, este indicat să consultați evaluatorii în acest sens.

Plagiatul minor:

- Utilizarea greșită și involuntară a materialelor, citatelor, din ignoranță și lipsit de intenție, mai ales de către studenții din primul an.
- Utilizarea excesivă a surselor, însoțită de o cantitate neglijabilă de muncă proprie.
- Situația în care este plagiată o foarte mică parte din lucrare și când partea respectivă nu este determinantă în evaluare.

De obicei sancționarea plagiatului minor este problema titularului/titularii de curs sau seminar. Ea este îndreptățită să întreprindă cercetarea și demonstrarea cazului și să sancționeze potrivit regulilor acceptate de către universitate.

La primul caz minor studentul primește de obicei atenționare și scădere de notă, și este sfătuit cum să procedeze în viitor. Recomandăm ca acest tip de inițiere în redactarea de tip academic să fie publicată pe pagina web a fiecărei facultăți. Cazurile minore sunt notate în dosarul personal, pentru evidență și pentru prevenirea repetării acestora.

Cazuri semnificative de plagiat

Acestea sunt fie cazuri de repetare a plagiatului minor, fie formele extinse de plagiat, mai ales plagiatul total. Nota studentului/studentei va fi scăzută proporțional, până la anularea examenului. În cazul în care este vorba despre un examen important, sancțiunea poate merge până la eliminarea din facultate cu sau fără reînscrisere cu taxă în același an.

Plagierea lucrărilor de diplomă sau a disertațiilor de mașter se sancționează cu anularea examenului. În cazul în care plagiatul este total, persoana respectivă nu are drept de reînscrisere la examen. **Toate tipurile de cazuri sunt notate în dosarul personal al studentului, dar nu în suplimentul de diplomă.**

Plagiatul în cazul doctoranzilor și cadrelor didactice.

În aceste cazuri, se presupune că persoana este academic formată și gradul de ignoranță în privința regulilor, precum și gradul de inocență sunt foarte scăzute. Din acest motiv, analiza cazului trebuie făcută de către specialiști în colaborare cu Comisia de etică. Persoana care comite plagiat minor sau involuntar primește direct avertisment, nu atenționare. În cazul plagiatului semnificativ, a celui major extins, pedepsele merg până la retragerea dreptului de practică sau exmatricularea de la doctorat fără drept de reînscrisere. În cazul publicării unei lucrări plagiata, cadrul didactic, cercetătorul sau doctorandul sunt excluși din universitate și se dă curs prevederilor legii.

Cum ne asigurăm că nu comitem plagiat involuntar:

- . • Dacă nu sunteți siguri unde ați găsit un fragment pe care doriți să îl citați, și nu reușiți să identificați sursa, renunțați la el, chiar dacă vi se pare foarte util;
- . • Dacă doriți să menționați mai pe larg argumentul unui autor sau al unei autoare, despre care considerați că s-a exprimat foarte bine, mai bine decât ați putea reformula dumneavoastră, este mai prudent să atașați lucrării un citat mai consistent, decât să riscați să omiteți serii de ghilimele astfel încât să pară că încercați să treceți citatele drept parafraze. Citatele mai consistente (mai mari decât câteva rânduri succesive) se trec fie cu spațiere diferită în text (pentru mai multă siguranță, și cu caractere italice), fie în anexe, dacă depășesc o pagină;
- . • Deși nu este nevoie să indicați surse de documentare pentru cunoștințe generale (Ex: „Este știut faptul că Ion Iliescu era Președintele României în luna aprilie 2004...”), trebuie să fiți atenți în utilizarea discernământului propriu în ceea ce privește delimitarea cunoștințelor generale de cele care necesită precizarea sursei (Ex: „Este știut faptul că

regimul instaurat de Nicolae Ceaușescu era unul de tip sultanistic..."6). Dacă în unele cazuri nu sunteți siguri, este mai bine să menționați sursa informației: este foarte improbabil că veți fi penalizați pentru eferințe nenecesare;

. • înainte de predarea lucrărilor, recitiți-le cu atenție urmărind marcajele de citare și referințele.

7. Transparența

Transparența presupune accesul la informații atât în ceea ce privește admiterea, evaluarea, angajarea și promovarea, cât și în privința surselor de finanțare sau de cercetare și criteriilor după care se iau deciziile instituționale în Universitate.

Toate aceste informații sunt publicate pe paginile web ale universității.

Transparența la admitere, evaluare, angajare și promovare

Angajarea și promovarea personalului academic și administrativ se fac pe baza meritelor relevante ale candidaților pentru postul respectiv, luându-se în considerare principiile ediscriminării și egalității de șanse.

Studentii au dreptul la acces în privința informațiilor despre criteriile de evaluare la examene, colocvii etc, încă de la începutul fiecărui curs (seminar, laborator etc. inclusiv cele de licență, disertație, doctorat), precum și la explicații privind notele obținute.

Criteriile de selecție pentru angajare și promovare trebuie definite cu claritate și să corespundă viitoarelor atribuțiuni ale persoanei evaluate. Scoaterea postului la concurs va respecta prevederile legale, precum și prevederile rezonabile ale regulamentului interior al instituției de învățământ, privind condițiile de publicitate.

Interviurile sau examenele de promovare nu trebuie să conțină întrebări privind relațiile personale și viața privată a candidaților, statutul civil, sau istoriile personale (cu excepția celor privind strict parcursul academic sau parcursul profesional). Organismele de evaluare vor oferi informații clare pentru toți candidații privind particularitățile poziției scoase la concurs, inclusiv programul special necesar exercitării postului, necesitatea unor deplasări frecvente.

Transparență în utilizarea resurselor materiale

Fondurile puse la dispoziție pentru învățământ, cercetare, administrare, de către universitate sau de către terți (instituții publice naționale și

internaționale, fundații, persoane fizice, firme etc.) trebuie utilizate în strictă conformitate cu scopurile și regulile în funcție de care au fost acordate.

Universitatea solicită membrilor ei (în special cadrelor didactice și cercetătorilor) ca în cercetările și publicațiile lor să menționeze, în mod expres, sprijinul material acordat de universitate sau de alte organizații, instituții, firme sau persoane fizice.

8. Responsabilitatea

Membrii comunității universitare au dreptul moral la critică și insubordonare, exprimate public, dacă au argumente și probe că sunt încălcate standardele științifice, pedagogice, etice sau legale.

În acest context, prin „public” înțelegem: în cadrul ședințelor de catedră și de consiliu, al organizațiilor și întrunirilor studentești, în Senatul universității și dacă la aceste niveluri problemele întemeiat criticate nu primesc un răspuns adecvat sau o soluție, membrii comunității academice au dreptul moral să externalizeze criticile, fără să suporte represalii și persecuții.

Fac excepție de la etapizarea de mai sus: comunicările, conferințele, cercetările care au ca scop analiza funcționării universităților și programelor de studii. Acestea sunt, prin natura lor, publice în sens larg. Ele nu scutesc autorii de responsabilitate față de veridicitatea și corectitudinea informațiilor și de sancțiuni pentru denigrare, răspândirea de informații false și calomnii.

Sunt supuse sancționării: dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a programelor și persoanelor din propria instituție și din alte instituții universitare de către membrii propriei comunități academice.

9. Respectul și toleranța

Respectul față de ceilalți se demonstrează prin aceea că disputele se rezolvă prin argumente raționale și nu prin utilizarea unor tipuri de limbaj (cuvinte, etichetări, stil și ton) sau acțiuni care reprezintă atacuri la persoană.

Hărțuirea

Universitatea nu îngăduie nici o formă de hărțuire în mediul academic.

Hărțuirea în forme precum: **misoginismul, sexismul, rasismul, șovinismul, xenofobia, homofobia, hărțuirea în privința convingerilor religioase sau politice** este incompatibilă cu politicile de egalitate de șanse.

Intimidarea și hărțuirea conduc la crearea unui *mediu ostil*, care neagă participanților la viața comunității rolul de parteneri și le îngreășește opțiunile.

Persoanele hărțuite se simt excluse, își pierd stima de sine și încrederea în instituție. Universitatea interzice orice formă de hărțuire, în mod particular pe cea sexuală.

Hărțuirea reprezintă comportamentul degradant, intimidant sau umilitor care urmărește sau conduce la afectarea capacității unei persoane de a-și desfășura în mod firesc activitățile profesionale și de studiu, sau de a -și exercita drepturile. Hărțuirea constă, de regulă, într-un comportament repetat (amenințări fizice și verbale, critici umilitoare, avansuri sexuale etc), dar poate consta și din acte singulare, atunci când acestea au o natură agresivă (de obicei de natură fizică).

Având în vedere faptul că multe dintre acțiunile de hărțuire (de exemplu urmăriri, telefoane insistente) au loc în afara universității, faptul că acestea nu se petrec în spațiul universitar nu poate constitui un motiv pentru care s-ar situa în afara prevederilor prezentului Cod de etică.

Hărțuirea poate fi îndreptată împotriva unei persoane anume sau poate consta în acte care creează un mediu academic ostil, perturbând capacitatea membrilor unui grup (de obicei femeile, minoritarii etnici sau rasiali, persoane cu dizabilități, persoanele cu orientare sexuală diferită de cea a majorității, minoritățile religioase) de a-și desfășura activitățile universitare.

Atunci când este exercitată de către persoane cu funcții ierarhic superioare victimei, atunci când este exercitată de profesori asupra studenților sau de evaluatori asupra persoanelor evaluate, hărțuirea presupune abuzul de putere, care constituie o circumstanță agravantă.

Hărțuirea ca act singular, la prima abatere, poate fi sancționată cu avertisment și oferirea de scuze scrise persoanei sau grupului hărțuit. La a doua abatere, hărțuirea trebuie sancționată cu măsuri administrative, care pot varia în funcție de gravitate de la sancțiuni de tipul reținerii din salariu/bursă până la eliminarea din comunitatea universitară respectivă.

Hărțuirea sexuală:

Comportamentele sexiste și expresiile misogine repetate și ostentative sunt, la rândul lor, forme de hărțuire. Cu alte cuvinte, ele afectează mediul în care trăiește o persoană, o ofensează, o insultă, o intimidează și conduc la scăderea performanțelor acesteia. Nesancționat, un asemenea comportament conduce la scăderea încrederii în sine a unei persoane, la un sentiment nejustificat de vinovăție, la alienare. Uneori, mai grav, produce abandonarea unei activități sau chiar boli psihice. Mediul academic este și poate să fie

afectat de hărțuire.

Hărțuirea sexuală este adesea sursă și rezultat al inechității de gen.

Sugestii pentru eliminarea hărțuirii sexuale din mediul universitar.

Fiecare membru și fiecare membră a Universității trebuie să aibă cunoștință de faptul că Universitatea se opune hărțuirii sexuale și că acest fel de comportament este interzis cu esăvârșire, atât de lege cât și de politicile și normele universitare. Universitatea va lua măsurile necesare ca să prevină, să corecteze și să sancționeze comportamentele care contravin normelor și politicilor sale.

Definirea hărțuirii sexuale (HS):

Universitatea definește hărțuirea sexuală ca avansuri sexuale nedorite, cerere de favoruri sexuale și alte manifestări verbale sau fizice de natură sexuală în cadrul cărora:

- .- supunerea sau respingerea la un astfel de comportament au legătură cu condiționarea instruirii, evaluării, angajării, promovării sau participării la activitatea universitară;
- .- un asemenea comportament afectează prin intimidare, ostilitate, ofensă, munca oricărei persoane, performanța sa academică, condițiile de viață, mediul de desfășurare a activității. Este posibil ca și cadrele didactice sau cadrele de conducere să fie supuse unor tentative de corupere sexuală de către studenți sau subordonați. Acest comportament trebuie, la rândul său, sancționat.

Victimele hărțuirii sexuale pot să fie atât femeile cât și bărbații, iar HS se poate manifesta între sexe diferite sau între persoane de același sex. Exemple de HS:

- .- insistența de a fi acceptat erotic sau sexual prin scrisori, telefoane sau acostare practică de o persoană față de alta, atunci când cea din urmă a precizat clar că nu dorește acest lucru;
  - remarcii cu încărcătură sexuală făcute în mod repetat de către o persoană aflată în conducere în fața subordonaților și, deși a fost atenționată să se oprească, acea persoană nu încetează;
  - o studentă sau un student refuză să se întâlnească privat cu un cadru didactic și acest lucru afectează felul în care este notată, promovată la examen (același lucru este posibil și în relațiile ierarhice între membrii

personalului universității);

- în locuri comune (cantine, intrarea la cămine) grupuri de studenți încearcă sistematic să abordeze pe cineva și acest fapt are drept consecință evitarea locului respectiv de către cei pentru care comportamentul este indezirabil și ofensator;

- cineva repetă sistematic enunțuri sexiste, glume cu conotații sexuale sau povestește fantezii sexuale, cei din preajmă neacceptând acest lucru și protestând împotriva acestui fapt;

- cineva trimite altei persoane materiale pornografice și obscene .

- o persoană atinge fizic, cu conotații erotico-sexuale, o altă persoană, fără consimțământul celei din urmă.

Măsuri la nivelul universității și facultăților

- Comisia de etică preia aceste cazuri și cooperează cu un/o specialist/ă. Facultățile își stabilesc, atât din rândul studenților, cât și al cadrelor didactice, consilieri pentru astfel de probleme (avocatul studenților, ofițerul pentru acțiuni afirmative) precum și un organism care se ocupă de siguranța mediului universitar (în cămine și în incinta universității);

- Universitățile trebuie să facă publice modalitățile de adresare și de rezolvare a unor astfel de plângeri, precum și persoanele desemnate să ofere consiliere.

Cum trebuie reacționat în cazuri de hărțuire sexuală?

De obicei persoanele care hărțuiesc nu încetează până când nu li se atrage atenția sau nu sunt sancționate, iar victimele hărțuirii se sfîesc să povestească astfel de experiențe de teamă că nu vor fi crezute sau că vor fi condamnate că au avut un comportament provocator care a atras hărțuirea. Prin urmare este necesar ca persoanele afectate de astfel de manifestări să fie încurajate să reclame astfel de cazuri. Ignorarea și minimalizarea cazurilor de HS nu le face să dispară, ci dimpotrivă, conduc la creșterea incidenței lor.

Hărțuirea sexuală poate fi oprită prin acțiuni personale directe:

- .- Răspunsuri directe, răspicat (trașant) negative din partea celor afectați, fără scuze sau zâmbete intimidante. Dezaprobarea trebuie comunicată clar;

- .- Dacă este greu să vorbim unui hărțuitor, îi putem scrie solicitându-i să înceteze, păstrând o copie datată a scrisorii și consultând în acest sens consilierul/a pe probleme de hărțuire;

- Comisia de etică trebuie să păstreze un dosar al faptelor, pentru a putea verifica eventuala repetare din partea aceleiași persoane. Tentativa de corupere sexuală poate să

fie oprită într-un mod asemănător.

Răspunsul la incidente

Dacă cineva se consideră afectat de HS se adresează persoanei desemnate să rezolve astfel de cazuri printr-o rezoluție potrivită și promptă (informală sau formal-disciplinară). O rezolvare informală înseamnă medierea unui acord între părți, cu sau fără ca ele să se tâlnească direct. O plângere formală este adresată unui organism desemnat de către Senatul universității să dea rezoluții disciplinare, în cazul nostru, Consiliul de etică, în cooperare cu un jurist.

Confidențialitatea

Hărțuirea sexuală este o problemă foarte delicată. Consilierii pentru acest gen de probleme sunt persoanele instruite să dea sfaturi, să răspundă la întrebări, să rezolve cazurile minore și incipiente și să protejeze persoanele consiliate de orice indiscreții care le-ar putea afecta. Ei pot să facă parte din Comisia de etică, dar nu este obligatoriu. Consilierilor nu li se permite să dezvăluie conversațiile pe această temă fără permisiunea expresă a persoanei care a solicitat consilierea. Consilierii se pot adresa la solicitarea celor consiliați sau atunci când cazul afectează serios climatul academic, Comisiei de etică, Decanilor, Rectorilor, Senatelor Universității.

Comportamentul insultător

Universitatea nu îngăduie comportamente insultătoare, respectiv actele de exprimare injurioasă, intimidantă sau umilitoare, îndreptate împotriva participanților la activitățile din universitate, indiferent cine sunt aceștia. Comportamentul insultător contravine eticii academice atât atunci când intervine între persoane aflate în aceeași poziție, cât și în poziție ierarhică. Astfel de acte, orientate împotriva inferiorilor ierarhici, constituie un abuz de putere. Repetarea unui astfel de comportament față de aceeași persoană sau același grup tinde să devină o formă de hărțuire.

Fermitatea și severitatea nu sunt comportamente insultătoare decât dacă devin excesive și sunt dirijate sistematic și nedrept către aceiași oameni, până devin acte de persecuție. Universitatea sancționează proporțional astfel de cazuri.

10. Bunăvoința și grija

Universitatea încurajează actele de bunăvoință și grijă față de membrii comunității cademice și față de orice persoane sau grupuri aflate în nevoie. Bunăvoința și grija nu trebuie să submineze imparțialitatea în evaluare și nu pot să fie folosite ca pretext pentru părtiniri.

Bunăvoința și grija sunt valori dezirabile în comunitatea academică. Nepracticarea lor, cu excepția unor situații limită, în condițiile respectării celorlalte prevederi ale Codului, nu poate fi sancționată. Dar pot să fie sancționate: indiferența sistematică față de cererile studenților și cadrelor didactice, nepăsare în cazuri în care aceasta afectează major desfășurarea procesului de învățământ sau cercetare etc. *

I. Comisia de etica

Comisia de etică este o structură a Universității care funcționează pe baza unui Regulament adoptat de către Senat. Regulamentul conține prevederi care se refera la următoarele :

I. Finanțare

Acoperirea cheltuielilor presupuse de funcționarea Comisiei se realizează din fondurile Universității, prin decizia Rectorului/ei. Aceste cheltuieli se compun din:

- a. resursele necesare pentru alocarea unui sediu conform unui program, și a unui spațiu de depozitare sigur;
- b. resursele necesare remunerării membrilor Comisiei.

2. Componentă

Comisia de etică al universității va fi format din 8-9 persoane, după cum urmează:

- a. 3-4 cadre didactice de niveluri diferite (dar care nu sunt cuprinse în structuri de conducere), reprezentând cel puțin două facultăți sau departamente distincte ale instituției de învățământ superior ; alternativ, una dintre persoane poate fi un membru marcant al comunității locale, al unei organizații neguvernamentale din domeniul învățământului sau drepturilor omului, sau al unei asociații profesionale din domeniul educației.

- b. O persoană din rândul personalului administrativ / secretarial

- c. 3 studenți, indiferent de forma de învățământ (zi, distanță) și nivelul de studii (universitar, post-universitar - studii aprofundate, mașter, doctorat cu

frecvență), cu condiția ca aceștia să reprezinte cel puțin două niveluri de studii (acolo unde este cazul) și cel puțin două facultăți sau departamente ale instituției de învățământ superior; alternativ, una dintre persoane poate fi alumn/ă (absolvent/ă) a universității.

d. un/o secretar/ă care ține evidența documentelor consiliului, asigură contactele, și nu dispune de drept de vot la luarea deciziilor Consiliului;

Reprezentantul compartimentului juridic face parte de drept din Comisia de Etică.

Remunerarea membrilor Consiliului de etică

Remunerarea membrilor Consiliului de la punctele (a) și (b) se poate realiza fie prin includere în fișa postului / norma didactică de ore, fie prin procedurile adiacente referitoare la orele suplimentare;

Remunerarea membrilor studenți / alumni ai Consiliului se poate realiza fie prin oferirea unei burse, fie prin altă formă contractuală pentru plata serviciilor;

Remunerarea secretarului / ei se poate realiza fie prin includere în fișa postului /norma didactică / administrativă de ore sau oferirea unei burse dacă această persoană este studentă, fie prin procedurile adiacente referitoare la orele suplimentare.

3. Alegerea și numirea membrilor

Membrii Consiliului de etică vor fi aleși, respectiv numiți, după cum urmează:

.a. membrii cadre didactice sunt propuși de facultăți/departamente și votați în Senatul Universității;

.b. membrii studenți/alumni se aleg pe bază de candidaturi, prin votul studenților, fiind confirmați prin votul Senatului;

c. membrii Consiliului, cu excepția secretarului/ei, sunt aleși pe o perioadă de 3 ani, pentru cel mult două mandate consecutive; secretarul/a Consiliului este numit/ă pe perioadă nedeterminată;

d . Membrii structurilor de conducere din universitate nu pot să facă parte din acesta Comisie;

.e. jumătate din membri, cu excepția secretarului/ei, sunt numiți și votați sau reconfirmați în fiecare an;

.f. cel puțin o treime dintre membrii cu drept de vot ai Consiliului vor fi de sex femeiesc, respectiv bărbătesc;

□.g. este indicat ca în Comisie să existe reprezentanți ai categoriilor etnice acolo unde apartenența etnică poate crea probleme de natură etică (discriminare);

□.h. în cadrul primei ședințe a Comisiei, precum și în cadrul fiecărei prime ședințe după includerea de noi membri (anual - vezi punctul (e), membrii acestuia aleg un/o coordonator/coordonatoare, care urmează să fie responsabil/ă cu organizarea felului în care se desfășoară activitatea Comisiei.

4. Atribuțiuni

Atribuțiunile Comisiei de etică sunt următoarele:

4.1. să aplice Codul de etică al universității:

a) primind și evaluând validitatea sesizărilor și reclamațiilor adresate în conformitate cu Codul;

b) organizând investigații și interviuri în scopul strângerii de date privitoare la cazurile care fac subiectul sesizărilor și reclamațiilor;

c) luând decizii, după și pe baza efectuării investigațiilor și audierilor, cu privire la natura faptelor care fac obiectul sesizării sau reclamației; decizia și motivarea acesteia vor face obiectul unui raport de caz;

d) comunicând raportul de caz și eventualele recomandări sau sancțiuni conducerii, niversității, care are obligația de a le pune în aplicare în termen de maximum o lună;

e) asigurându-se de punerea în aplicare a sancțiunilor de către conducerea universității, inclusiv, dacă este cazul, prin recursul la Senatul Universității sau, în ultimă instanță, la consiliul ministerial de etică academică;

După trecerea primilor doi ani de la constituirea Comisiei, jumătate dintre membrii acestuia beneficiază, la cerere, de o prelungire de mandat de un an, în scopul de a face posibilă aplicarea prevederii anterioare.

f) punând la dispoziția Senatului sau a Consiliului ministerial sau altui organism de recurs relevant informațiile necesare judecării recursului la decizia Comisiei .

4.2. să întocmească un raport anual cu privire la situația universității din perspectiva respectării principiilor și prevederilor Codului de etică. Raportul se înaintează conducerii universității, consiliilor

facultăților, și este public. Raportul nu conține informații identificatoare referitoare la cazurile nedemonstrate, sesizările sau reclamațiile respinse, sau abaterile soldate cu avertismente. Pentru cazuri minore se păstrează confidențialitatea în privința identității persoanelor implicate.

4.3. să propună și să promoveze eventuale modificări sau amendamente ale Codului.

4.4. să fie receptiv la propuneri de modificări sau amendamente venite din afara Consiliului.

4.5. să notifice de urgență instituțiile statului în ceea ce privește cazurile care fac subiectul legii penale și să pună la dispoziția acestora toate informațiile pe care le dețin cu privire la cazurile respective.

5. Jurisdicție

Sub jurisdicția Consiliului intră toate persoanele care fac parte din sau au relații cu universitatea: studenți (la toate nivelele și formele de studiu, inclusiv doctoranzii), membri ai corpului administrativ, ai corpului de conducere, cadre didactice titulare sau colaboratoare, parteneri instituționali.

Sub jurisdicția Consiliului de etică intră atât actele petrecute în interiorul universității și campusului universitar, cât și cele desfășurate în afara acesteia în măsura în care implică membrii propriei comunități universitare și a personalului aferent.

6. Sancțiuni

Conducerea universității va aplica sancțiunile stabilite de către Comisie în conformitate cu Codul de etică pentru abaterile definite de acesta din urmă. Acolo unde este cazul, abaterile pot fi sancționate prin avertisment, urmând ca la repetarea acestora Comisia să impună conducerii luarea măsurilor administrative. Sancțiunile date sau propuse de Comisie vor fi proporționale cu abaterea comisă și cu prejudiciul cauzat de aceasta.

Sancțiunile luate de Comisie vor fi puse în aplicare de conducerea universității.

Comisia va monitoriza aplicarea sancțiunilor de către conducere, va interveni pe lângă aceasta pentru aplicarea corectă și la timp a sancțiunilor, și va apela la forurile superioare în cazul în care conducerea universității nu aplică sau nu aplică corect sancțiunile.

7. Mecanismul de decizie

- .a. Comisia se întrunește semestrial, în ședință ordinară, și ori de câte ori este nevoie, în întâlniri extraordinare;
- .b. Cvorumul Comisiei este constituit din jumătate plus unu din membri, dintre care obligatoriu un membru de sex femeiesc, un membru de sex bărbătesc, un membru student, un membru cadru didactic;
- .c. Comisia se reunește în ședințe extraordinare în cel mult 15 zile de la depunerea unei sesizări / reclamații;
- .d. În cazul sesizărilor/reclamațiilor urgente, cel puțin un membru al Comisiei i va trebui să preia cazul în regim de urgență;
- .e. Deciziile Comisiei, inclusiv alegerea membrilor echipelor de analizare a cazurilor, aprobarea rapoartelor de caz și a sancțiunilor, se iau cu majoritate simplă de voturi;
- .f. Evaluarea sesizărilor / reclamațiilor, efectuarea anchetelor și audierilor se realizează de către echipe de cel puțin trei membri numiți de Comisie în ședințele acestuia. Dintre membri, cel puțin unul este de sex feminin, respectiv masculin, unul este student, și unul este cadru didactic;
- .g. Raportul de caz și propunerile de sancțiuni sunt realizate de membrii echipei de analiză a cazului și se aprobă în cadrul Comisiei;
- .h. Raportul final va conține luările de poziție ale celorlalți membri ai Comisiei, dacă acestea există, fie individuale, fie sub forma unei poziții comune;
- .i. Nici unul din membri Comisiei nu poate fi împiedicat să facă parte din Cvorum sau din echipele de anchetă, cu excepția situației în care cazul anchetat îl/o pune într-un conflict de interese evident.
- .j. Sesizările/ reclamațiile și analizarea cazurilor se referă, de exemplu, la atenționarea Comisiei asupra cazurilor de plagiat (sub toate formele sale) și a cazurilor de fraudă la examene / concursuri.

Reclamațiile se referă la toate celelalte cazuri: de exemplu, la cazurile de hărțuire, de discriminare, corupție - în care există victime identificabile în mod direct, care sunt autoarele reclamațiilor.

Membri Comisiei de Etică se pot sesiza din oficiu.

1. Procedura de rezolvare a sesizărilor / reclamațiilor:

a. Primirea sesizării/reclamației

- sesizările / reclamațiile se depun în termen de cel mult 30 (treizeci) de zile de la evenimentele care constituie subiectul acestora;

- **nu se acceptă pentru analiză sesizări / reclamații anonime;**

- **nu se acceptă reclamații din partea altor persoane decât a celor direct afectate;**

- sesizările pot aparține oricărei persoane, membri în comunitatea academică sau nu, dacă persoanele care fac obiectul lor sunt membri în

comunitatea academică;

- sesizările / reclamațiile se primesc la biroul Comisiei, în plic închis, și sunt luate în evidență de secretarul/a acestuia, care eliberează un număr de înregistrare;
- plicurile închise se deschid numai de către membrii Comisiei i sau de către un membru delegat al acestuia;
- decizia cu privire la validitatea sesizării / reclamației, respectiv la demararea analizei cazului, laolaltă cu motivația acestei decizii, se comunică persoanei care a reclamat în termen de maximum 30 de zile de la depunere;
- sesizările / reclamațiile se formulează în scris și conțin cât mai multe date relevante privind identitatea celei sau celui care reclamă (inclusiv datele de contact), identitatea părții acuzate de abatere, acțiunile imputate, locul și data îmfăptuirii acestora, eventualii martori, orice alte informații considerate relevante (a se vedea modelul de reclamație din anexă);
- la cerere, secretarul/a Comisiei va acorda consiliere cu privire la formularea și completarea sesizărilor / reclamațiilor, dar nu poate deschide plicurile cu sesizări sau reclamații.

b. Notificarea părții care face subiectul sesizării / reclamației

- pe parcursul investigării cazului, partea reclamată va fi notificată despre primirea esizării / reclamației, în scopul de a formula o poziție scrisă cu privire la faptele imputate. În notificarea adresată părții reclamate, Comisia va preciza conținutul sesizării / reclamației, natura informațiilor solicitate și o va invita pe aceasta să-și exprime eventualele obiecții cu privire la capacitatea membrilor Comisiei de a judeca respectivul caz (conflicte de interese);
- lipsa unei poziții scrise și, în general, lipsa de cooperare a reclamatului/ei nu vor mpiedica derularea procedurilor ulterioare;
- în cazul în care partea reclamată recunoaște faptele care i-au fost imputate în sesizare / reclamație, Comisia poate lua o decizie pe baza sesizării / reclamației și poziției scrise a părții reclamate.

c. Investigarea cazului; colectarea datelor; audierea părților

Pentru constatarea naturii faptelor imputate și a măsurii în care acestea constituie bateri sau acte discutabile în sensul Codului de etică, Comisia va desfășura o investigație, inclusiv prin interviuarea martorilor, audierea și, dacă este necesar și dacă partea vătămată își dă consimțământul, confruntarea părților.

- Audierea părților

După colectarea informațiilor relevante, Comisia va solicita audierea separată a ecăreia dintre părți pentru a comunica informațiile obținute în

urma investigațiilor, pentru a le verifica și pentru a obține poziția părților cu privire la acestea. În cazul în care întvederea nu este posibilă, Comisia va comunica informațiile în scris și va solicita părților o poziție scrisă.

- Confruntarea părților

După audierea separată a părților, Comisia poate propune confruntarea directă a acestora. Confruntarea părților are loc numai dacă se obține consimțământul părții vătămate și în cazul în care se consideră că aceasta este necesară pentru evoluția analizei cazului respectiv.

- Comunicarea cu părțile

Pe tot parcursul investigației, Comisia poate solicita părților, în scris sau verbal, informații sau lămuriri cu privire la detaliile cazului.

d. Raportul Comisiei

Comisia va întocmi raportul, pe baza datelor colectate și a audierilor/confruntării părților, în decursul unei perioade de maximum 60 de zile de la data acceptării formale a începerii investigării cazului, cu excepția situațiilor de urgență.

Înainte de comunicarea raportului, o copie a acestuia va fi transmisă fiecăreia dintre părți, cărora li se va solicita o opinie cu privire la conținutul său. În funcție de răspunsul părților, Comisia va putea opera modificări asupra raportului, sau îl va comunica fără odificări organismelor și persoanelor relevante.

Raportul de caz va conține o constatare cu privire la natura și veridicitatea faptelor imputate și a altor fapte relevante. Constatarea va fi motivată pe baza probelor obținute de Comisia în urma investigațiilor și audierilor. Pe baza acesteia, Comisia va lua o decizie cu privire la măsura în care faptele imputate constituie sau nu o încălcare a Codului de etică. În cazul în care Comisia găsește o încălcare a codului de etică, va înainta un raport final de caz părților, precum și organismelor cu prerogative să aplice sancțiunile indicate de acesta. În cazul în care Comisia consideră că natura problemei permite sau necesită concilierea între părți, pe cale amiabilă, iar încălcarea eticii academice este minoră (de exemplu, neglijențe minore, lipsa de amabilitate sau impolitețea etc), această soluție va fi propusă părților.

e. Recurs

Reclamantul/a și reclamatul/a pot contesta deciziile Comisiei, în termen de maximum 15 de zile de la comunicarea acestora, la Senatul universității. Următorul organism de recurs este Consiliul ministerial de etică academică. Comisia va acorda organismelor care analizează recursul tot sprijinul său, inclusiv prin punerea la dispoziție a raportului, a documentelor în baza cărora acesta a fost întocmit și a oricăror alte documente relevante aflate în posesia sa.

2. Alte prevederi

a. Drepturile reclamantului/ei

- de a beneficia de confidențialitate. Dacă, în decursul derulării procedurilor, dezvăluirea identității reclamantului/ei către terți este absolut necesară, reclamantului/ei i se va cere permisiunea în acest sens. Dacă reclamantul/a refuză să își dea permisiunea, se va proceda în continuare fără dezvăluirea identității acestuia/acesteia, în măsura în care acest lucru este posibil. Dacă ancheta nu poate continua fără dezvăluirea identității, iar reclamantul/reclamanta refuză să își dea permisiunea, cazul va fi clasat;
- de a fi consiliat/ă cu privire la depunerea unei sesizări / reclamații corect întocmite;
- de a primi un număr de înregistrare pentru sesizarea / reclamația depusă;
- de a apare în fața Comisiei, însoțit/ă, dacă dorește, de un/o reprezentant/ă (avocat/ă, coleg/ă, tutore legal, martor/ă etc);
- de a cunoaște componența echipei de caz și de a contesta, înainte de demararea anchetei, capacitatea membrilor acesteia de a lua o decizie corectă;
- de a depune poziții în scris și a avea întrevederi cu membrii Comisiei privitoare la caz;
- de a primi o copie după raportul finalizat înainte ca acesta să fie înaintat conducerii universității și a depune o opinie scrisă;
- de a face recurs la decizia Comisiei și ulterior, la decizia organismului de recurs din interiorul universității: Senatul.

b. Drepturile părții reclamate

- de a apare în fața Comisiei, însoțit/ă, dacă dorește, de un/o reprezentant/ă (avocat/ă, coleg/ă, tutore legal, martor/ă etc);
- de a i se comunica componența echipei de caz și de a contesta, înainte de demararea anchetei, capacitatea membrilor acesteia de a lua o decizie corectă;
- de a depune poziții în scris și a avea întrevederi cu membrii Comisiei privitoare la caz;
- de a primi o copie după raportul finalizat înainte ca acesta să fie înaintat conducerii universității, și a depune o opinie scrisă;
- de a face recurs la decizia Comisiei și ulterior, la decizia organismului de recurs din interiorul universității: Senatul.

c. Confidențialitate

Accesul terților la dosarul de caz pe durata desfășurării anchetei va fi interzis, cu excepția reprezentanților legali ai părților și, atunci când faptele

fac subiectul unei investigații oficiale, a organelor de stat autorizate.

După soluționarea cazului, accesul terților la dosar va fi interzis, cu următoarele excepții: reprezentanții legali ai părților în cazul unui recurs; membri organismului de recurs; organele de stat autorizate, atunci când faptele fac subiectul unei investigații oficiale; cercetătorii, exclusiv în interesul cercetării academice și cu respectarea unor standarde stricte de confidențialitate.

d. Arhiva Comisiei

Secretarul/a Comisiei este responsabil/ă cu păstrarea tuturor datelor colectate în dosarele de caz, fie că acestea au fost soluționate sau nu. Consiliul va păstra dosarele pe durată nedeterminată, într-un spațiu adecvat pus la dispoziția acestuia de conducerea instituției de învățământ superior.

e. Conflicte de interese

În cazul în care partea reclamantă sau partea reclamată solicită excluderea unui/unei membru/e a Comisiei de la judecarea și anchetarea cazului din cauza unui conflict de interese, acestuia/acesteia i se va permite sau impune să se retragă de la investigarea sesizării / reclamației.

În caz contrar, Comisia va decide prin vot, cu majoritate simplă, cu privire la capacitatea acestuia/acesteia de a judeca și ancheta cazul. În situația recuzării, membrul/a Comisiei recuzat/ă nu va participa la echipa de caz și la votarea raportului de caz.

Reactualizarea prezentului regulament a fost aprobată în ședința Senatului universitar din data de 23 februarie 2011.

Totodată, s-a hotărât și prelungirea mandatului membrilor Comisiei cu un an de la data de 23 februarie 2011.

Rector, prof.univ.dr. Viorel Munteanu

Oficiul juridic,
Cons. juridic D.Bahnea

